

**A IMIĘ JEGO CZTERDZIEŚCI
I CZTERY. WIZJA KSIĘDZA-
POLAKA**

**TADEUSZ BANOWSKI
BEATA ZIELIŃSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska

Bożena Święch

Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

A imię jego czterdzieści i cztery. Wizja księdza-Polaka

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

I/90 minut

Cele

Uczeń:

- przypomina wydarzenia historyczne związane z utworem;
- wyjaśnia pojęcie mesjanizm;
- odczytuje nawiązania *Dziadów* do wydarzeń biblijnych;
- wskazuje na wartości chrześcijańskie;
- tworzy interaktywną mapę myśli.

Metody/Techniki/Formy pracy

- interpretacja tekstu;
- heureka;
- praca w grupach;
- mapa myśli (interaktywna);
- praca zbiorowa.

Środki dydaktyczne

- *Dziady* cz. III A. Mickiewicza
- artykuł Mikołaja Glińskiego <https://culture.pl/pl/artykul/mickiewicz-a-imie-jego-czterdziesci-i-cztery>
- Słownik języka polskiego
- obrazy wyszukane przez uczniów w zasobach internetowych, związane z widzeniami biblijnymi
- program do tworzenia interaktywnej mapy myśli https://www.canva.com/pl_pl/wykresy/mapy-mysli/

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna

Uczniowie przypominają okoliczności powstania *Dziadów*, nawiązują do kontekstu historycznego, zasygnalizowanego w Przedmowie. Przedstawiają postać Księdza Piotra jako bernardyna, więziennego kapelana, opiekuna duchowego młodzieży, obserwatora poczynąń Nowosilcowa, człowieka głębokiej wiary, pokornego.

Część właściwa

Nauczyciel dzieli klasę na grupy. Każda z nich odwołuje się do innego proroctwa, w zasobach internetowych wyszukuje adekwatnej do problemu ilustracji i sporządza interaktywną mapę myśli, wykorzystuje treść dramatu Mickiewicza (cytaty) i zamieszcza komentarze interpretacyjne.

Grupa I – Przedstaw sytuację narodu polskiego pod zaborem rosyjskim (nawiązanie do rzezi niewiniątek)

Grupa II – Przedstaw losy Polski ukazane jako droga krzyżowa Chrystusa

Grupa III – Przedstaw biblijne proroctwo związane z liczbą trzy

Uczniowie dzielą między sobą pracę – wybierają osobę, która zajmie się tworzeniem mapy myśli w komputerze, inni korzystają z telefonów komórkowych i wyszukają ilustracji, pozostali interpretują tekst *Dziadów*, sporządzają notatki i wskazują kluczowe cytaty. Uczniowie prezentują efekty pracy, dbając o poprawność retoryczną wypowiedzi. Dokonują samooceny swojej pracy, inni komentują i dokonują oceny koleżeńskiej, nauczyciel uzupełnia treści, podsumowuje prace i ocenia udzielając odpowiednich wskazówek (NaCoBeZU). Uczniowie zapoznają się z wybranymi przez nauczyciela fragmentami artykułu Macieja Glińskiego <https://culture.pl/pl/artykul/mickiewicz-a-imie-jego-czterdziesci-i-cztery>, dyskutują na temat znaczenia imienia o liczbie czterdzieści i cztery, przytaczają tezy postawione przez autora.

Część podsumowująca

Uczniowie wyjaśniają własnymi słowami pojęcie mesjanizm i profetyzm, porównują swoje definicje z terminem słownikowym. Wskazują mesjanizm jako drogę do uzyskania wolności.

Komentarz metodyczny

Lekcja, ze względu na nawiązania biblijne, koreluje z religią, ale także odwołuje się do historii. Uczniowie pracują metodami aktywizującymi, rozwijającymi komunikację w grupie i kształtującymi kompetencje kluczowe, niezbędne na rynku pracy. Podczas lekcji zastosowane zostało ocenianie kształtujące, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wymagane w odniesieniu do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Nauczyciel udziela informacji zwrotnej o tym, co uczniowie zrobili dobrze, gdzie popełnili błędy lub co wykonali źle, w jaki sposób mogą uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz informuje o tym, jakimi metodami mogą doskonalić swoje umiejętności. W odniesieniu do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy dostosować wymagania, np. wydłużyć czas pracy, przygotować dodatkowe pytania do interpretacji fragmentów *Dziadów*. Uczniowi zdolnemu można zlecić wcześniej zapoznanie się z artykułem Macieja Glińskiego i na jego podstawie

przygotowanie indywidualnej wypowiedzi. W odniesieniu do uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym należy dostosować wymagania do zaleceń określonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.